

stark

STERKE VERHALEN VAN MENSEN MET EEN HANDICAP

SEPTEMBER 2019 // 31

P608419

**DOSSIER
WONEN**
IN VERBONDENHEID

**COBEGELEIDER
IN DE KLEUTERKLAS**
“EEN DOEL HEBBEN IS
BELANGRIJK VOOR MIJ”

**ACHTER DE SCHERMEN
VAN HET VAPH:**
VEEL WERK OP DE PLANK VOOR
TEAM MINDERJARIGEN

**REIZENDE CAFÉPLOEG
MET AMBITIE**
“IK HOOP DAT WE SNEL
OVERBODIG WORDEN”

Vlaanderen
is welzijn

VAPH

VLAAMS AGENTSCHAP VOOR
PERSONEN MET EEN HANDICAP

VOORWOORD //

ELKAAR INSPIREREN

Hoe we wonen, heeft een grote impact op onze manier van leven, op onze autonomie en op onze kwaliteit van leven. Dat geldt voor iedereen, maar voor mensen met een handicap in het bijzonder. De vermaatschappelijking van de zorg manifesteert zich ook hier meer en meer. Zowel individuen als organisaties maken steeds creatiever gebruik van de mogelijkheden van het sociaal ondernemerschap. Bleef de keuze vroeger doorgaans vrij beperkt – in een voorziening wonen of thuis – dan zien we vandaag een grote variatie aan mogelijkheden.

Opvallend hierbij zijn de samenwerkingsverbanden en de partnerschappen die ontstaan. Soms zijn ouders van een kind met een handicap de initiatiefnemers, andere keren is het een wooncoöperatie of een welzijnsorganisatie die het heft in handen neemt. Maar steeds vaker slaan diverse actoren de handen in elkaar, omdat het geheel méér is dan de som van de delen. Dat blijkt ook uit de verhalen in ons dossier Wonen, waarvan je het eerste deel in dit nummer van Sterk vindt. Deel 2 verschijnt in het decembernummer. Ongetwijfeld kan het dossier ook jou inspireren.

Wat mij dan weer enorm geïnspireerd heeft, is het congres 'Evaluatie van de persoonsvolgende financiering'. Het congres bracht begin juli een massa volk op de been en er vond heel wat interactie plaats. Er was volop ruimte voor pertinente vragen en kritische reflecties, maar de sfeer en de teneur zaten goed. We hebben samen nog een weg te gaan, maar meer dan ooit zijn we overtuigd van de ingeslagen richting. De komende weken en maanden buigen we ons, in overleg met al onze partners, over de resultaten van het congres. We houden je op de hoogte. Deze maand is ook het nieuwe schooljaar van start gegaan. Naar aanleiding daarvan gingen we even langs in Basisschool Centrum Brugge. We spraken er met de blinde Abdel, die als cobegeleider in het kleuterklasje van juf Julie zijn roeping vond. Verder ook een inspirerende reportage over de Reizende Caféploeg en uiteraard weer heel wat tips en informatie.

James Van Casteren,
administrateur-generaal VAPH

BLIKVANGERS

04

Cobegeleider in de kleuterklas

Abdel wou altijd al iets sociaals doen. Met kleuters werken, leek hem heerlijk. Ondertussen heeft Abdel zijn droom gerealiseerd.

07

Dossier Wonen

Overall in Vlaanderen ontstaan innovatieve woonprojecten voor mensen met een handicap. Sterk trekt op pad en brengt enkele recente trends en mogelijkheden in kaart.

16

Reizende Caféploeg

Participatie in de praktijk brengen. Dat is wat de Reizende Caféploeg doet. Ontdek het verhaal van Pascal, Kathy en Filip.

COLOFON

Driemaandelijks magazine van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap

Redactie: VAPH i.s.m. Zorgcommunicatie.be

Grafische vormgeving: Filip Erkens en Taisia Migov

Wil je je abonneren op Sterk?

Of wil je je uitschrijven? Surf naar www.vaph.be/actueel/magazines

V.U. James Van Casteren, Koning Albert-II-laan 37, 1030 Brussel

MAKKELIJKER KIEZEN EN EENVOUDIGER BESLISSEN

NIEUWE IMB-REGELGEVING: TUSSENKOMST HULPMIDDELEN EN AANPASSINGEN

Je activiteiten als vertrekpunt en niet je beperking

Heb je een handicap, dan betekent het gebruik van een hulpmiddel of enkele aanpassingen aan de woning of de wagen vaak het verschil om actief in het leven te kunnen staan. Wil je zo'n hulpmiddel kopen of een aanpassing uitvoeren, dan kan je daarvoor een financiële tussenkomst bij het VAPH vragen.

Het adviseren en beoordelen van je vraag is vereenvoudigd. De procedure vertrekt altijd vanuit de nood aan participatie in de maatschappij en de activiteiten die je wil uitvoeren, niet van je beperkingen. Daarom hoeft een functiebeperking niet langer toegekend te worden door een provinciale evaluatiecommissie. Op die manier verkorten we de beslissingsprocedure. De nieuwe procedure geldt voor vragen vanaf 1 juli 2019.

Vragen die vóór die datum al liepen, worden nog volgens de oude procedure afgehandeld.

Voor welke hulpmiddelen en aanpassingen zijn er tussenkomsten?

De vernieuwde refertelijst biedt een handig en actueel overzicht van alle beschikbare hulpmiddelen en mogelijke aanpassingen waarvoor je van het VAPH een tegemoetkoming kan

krijgen. Om je zoektocht eenvoudiger te maken, vertrekt de lijst vanuit vijf activiteitendomeinen: activiteiten van het dagelijkse leven, communicatie, mobiliteit, wonen en andere. Zo

gelijk is. Zo kan je bijvoorbeeld niet tegelijk een tegemoetkoming krijgen voor het plaatsen van een inloopdouche en voor een verhoogd, verlaagd of onderrijdbaar bad. Niet elke denkbare situatie waarin een terugbetaling mogelijk is, kan in een fiche opgenomen worden. Uitzonderingen blijven dus mogelijk.

Het VAPH volgt voortdurend de veranderingen in de hulpmiddelenmarkt op en doet voorstellen om rubrieken en fiches aan te passen, te verwijderen of toe te voegen. Het is uiteindelijk de Vlaamse minister van Welzijn die beslist wat kan. Zo blijft de refertelijst voor iedereen een handige en up-to-date gids om de eigen mogelijkheden te versterken. //

illustratie: Shutterstock

vind je gemakkelijker wat je zoekt. Per activiteitendomein vind je voor elk hulpmiddel en/of aanpassing een fiche met een duidelijke omschrijving, een gebruiksaanwijzing en het maximumbedrag van de tussenkomst. Je ziet er in welke situaties het VAPH het hulpmiddel terugbetaalt. Tot slot staat er duidelijk in de hulpmiddelenfiche met welke andere hulpmiddelen een combinatie mo-

MEER INFO

De refertelijst en de hulpmiddelenfiches kan je raadplegen op www.vaph.be/refertelijst.

“HIJ HOORT HET METEEN ALS ER IETS SCHEEF ZIT”

PERSONEN MET EEN HANDICAP AAN DE SLAG ALS COBEGELEIDER IN DE KLEUTERKLAS

De zon schijnt en iedereen is vrolijk want het is de laatste dag van het schooljaar als we Basisschool Centrum Brugge op de Vrijdagmarkt bezoeken. We hebben er afgesproken met kleuterjuf Julie Guisez en cobegeleider Abdelhafid El Yadiri. Zij hebben samen een boeiend en leerrijk jaar achter de rug.

Abdelhafid El Yadiri – roepnaam Abdel – is 20 jaar en één brok levensvreugde. Hij volgde een opleiding in begeleidingscentrum Spermalie van De Kade in Brugge. Daar hoorde hij voor het eerst over het project cobegeleider in de kleuterklas. “Ik wou altijd al iets sociaals doen”, vertelt Abdel. “Met kleuters werken leek me heerlijk. Daarom heb ik me kandidaat gesteld.”

“Eerst kregen we een grondig luik theorie. Over de psychologie van kleuters, over zelfvertrouwen, over activiteiten organiseren... Daarna volgde de praktijkopleiding in de school. Natuurlijk was ik in het begin wat zenuwachtig. Maar het viel reuze goed mee.”

Bijzonder talent

“Ik ben 7 jaar geleden blind geworden door een hersentumor”, zegt Abdel. “Ik heb het geluk dat ik lang heb kunnen zien. Ik weet hoe kleuren eruitzien. En speelgoed. En een klasje. Het voelde vertrouwd. Bovendien heb ik hier meteen veel respect ervaren. Van het team en van de kleuters. Ik werd helemaal opgenomen. Tijdens de speeltijd houd ik mee toezicht op de speelplaats. Als een kleuter weent, neem ik zijn handje vast om even te praten.”

“Abdel hoort het zelfs als er een

kindje een vuile neus heeft”, lacht juf Julie. “Ja, dat is toch wel een bijzonder talent dat hij ontwikkeld heeft. Hij hoort het meteen als er ergens iets scheef zit. Hij weet onmiddellijk waar hij moet zijn.”

Toch werd Abdel geregeld op de proef gesteld. “Ik heb vooral moeten leren om veel geduld te hebben met de kleuters”, schatert hij. “En het kan er hier heel druk aan toegaan, met veel geluid en lawaai. Ook dat vormde soms een uitdaging.”

Juf Julie is echter formeel. “Als juf heb ik altijd handen en ogen tekort. Een cobegeleider als Abdel geeft mij en de kleuters meer rust. Dat komt de sfeer alleen maar ten goede. Als ik bijvoorbeeld met een kleuter naar het toilet ga, dan is er toch nog iemand in de klas bij de andere kleuters.”

Toekomstdromen

Abdel droomt ondertussen hardop van een mooie toekomst. “In het nieuwe schooljaar mag ik stage doen in De Madelief in Lokeren. Ik heb daar als kind zelf nog school gelopen. Ideaal zou zijn als ik kon doorstromen naar begeleid werken.” “Verder droom ik ervan om alleen te gaan wonen en een gezin uit te bouwen. Ja, ik denk vaak over mijn toekomst na. Ik stippel een pad uit.

Abdel & Juf Julie

Doelen zijn belangrijk voor mij. Ik wil voortdurend nieuwe dingen aanleren. In het begin moet ik altijd mijn weg zoeken. Een ergotherapeut heeft me bijvoorbeeld geholpen om mijn weg naar de kleuterschool te vinden met de bus. Het duurde ook even om het gebouw zelf te leren kennen. Ik heb herkenningpunten nodig. Op een speelplaats vol ballen en ander speelgoed is het niet evident om je overeind te houden. Maar het lukt. Mee dankzij echolokalisatie. Ken je dat? Als ik met mijn tong klik, hoor ik aan het geluid dat weerkaatst of er een obstakel is. Iedereen kan dat leren, maar het helpt allicht als je blind bent. Je kan dan immers niet anders dan je andere zintuigen te perfectioneren. Ik gebruik ook technologische hulpmiddelen, zoals een sprekende laptop en een brailleleesregel. Ik trek me wel uit de slag”, lacht Abdel. //

Ik heb het geluk dat ik lang heb kunnen zien. Ik weet hoe speelgoed eruitziet. Het klasje voelde vertrouwd.

De wereld zoals hij is

Directeur Alain Vansassenbroeck van Basisschool Brugge Centrum was meteen gewonnen voor het project met een cobegeleider in de kleuterklas. "Het is belangrijk dat we kinderen de wereld tonen zoals hij is. Daar horen ook mensen met een handicap bij. We zijn een diverse school. Iedereen hoort erbij, is ons motto." Overigens krijgen de cobegeleiders geen voorkeursbehandeling. "Ze maken volwaardig deel uit van ons team", zegt Alain.

Leef voluit in een inclusieve wereld

"Leef voluit in een inclusieve wereld. Dat klinkt ambitieus, maar het is onze missie", zegt educatief medewerker Jolien Smis van Konekt vzw. "We willen mensen sensibiliseren, maar ook opleiden vanuit hun talenten, zodat iedereen een betekenisvolle rol kan opnemen in de samenleving. Ook op het gebied van werk."

"Wat begon als een klein initiatief voor cobegeleiders en comedewerkers is snel uitgegroeid tot een hele organisatie. In elke provincie leiden we nu een zestigtal mensen per jaar op in één van onze drie trajecten: cobegeleider in de kleuterklas, cobegeleider in het woonzorgcentrum en comedewerker in een bedrijf. Vandaag tellen we al driehonderd afgestudeerden. Zij krijgen een leerbewijs. Vier op de vijf blijven ook na de opleiding actief op hun werkplek."

"We moeten af van het idee dat mensen met een handicap per definitie niet in staat zijn om zinvol werk te verrichten. Integendeel! Ze zijn dikwijls het meest gemotiveerd. Ze hoeven immers niet te werken. Ze hebben doorgaans een inkomensvervangende tegemoetkoming. Maar ze willen dolgraag aan de slag. Omdat werken zin geeft, contacten brengt en deel uitmaakt van het gewone leven."

MEER INFO

Ook dit schooljaar organiseert Konekt in Brugge, Gent, Leuven, Antwerpen en Hasselt de opleiding 'Cobegeleider in de kleuterklas'. Konekt doet dit in samenwerking met CVO VSPW (Gent), CVO VOLT (Leuven), CVO TNA (Antwerpen) en CVO QRIOS (Hasselt). Tijdens verschillende infomomenten in september kom je er alles over te weten. Meer info en data op www.konekt.be/werk-vanuit-je-talent of mail je interesse naar jolien.smis@konekt.be.

IK TEKEN MIJN EIGEN WEG

YASMINE HEEFT HAAR WEG GEVONDEN. VERDIEPT ZICH VOLTIJD IN WAT ZE HEEL GOED KAN: TEKENEN, SCHILDEREN...

IN DE BESCHUTTE WERKPLAATS WERD IK OPGEJAAGD EN GEFORCEERD. ALLE DAGEN HETZELFDE DOEN. DAT WAS NIETS VOOR MIJ.

IN KUNSTWERKPLAATS DE ZANDBERG IN HARELBEKE HEB IK MIJN EIGEN WERKPLEK. IK KOM HIER ALLE DAGEN WERKEN.

IK BEN OP MIJN EIGEN RITME EEN PERSOONLIJKE STIJL AAN HET ONTWIKKELEN.

IK BEN HEEL GEFASCINEERD DOOR ZUID-KOREA, TAIWAN EN JAPAN. DIE CULTUUR BOEIT MIJ ENORM. HIERUIT HAAL IK INSPIRATIE VOOR MIJN WERK. IK ZOEK VOORBEELDEN IN FILM, MUZIEKVIDEO'S EN AZIATISCHE KUNST.

IK BEN NOG VOLOP AAN HET LEREN EN OEFENEN. LATER ZOU IK GRAAG MET MIJN WERK NAAR BUITEN KOMEN. ZODAT ANDERE MENSEN ER KUNNEN VAN GENIETEN.

IK ZOEK VOORBEELDEN OP INTERNET. IK KALKEER NIET, MAAR ZE ZIJN DE BASIS VOOR MIJN EIGEN TEKENINGEN.

IK BEN GEK OP ZUID-KOREAANSE BANDS ZOALS 'BTS'. LUISTER ZELF MAAR EENS OP YOUTUBE!

VEEL VRIENDEN HEB IK NIET, MAAR IN DE ZANDBERG HEB IK MEGAGOEIE COLLEGA'S. WIJ STEUNEN EN TROOSTEN MEKAAR ALS NODIG.

YASMINE HEEFT HET HEEL MOEILIK MET LEZEN EN SCHRIJVEN. ZE LAAT ZICH HIERBIJ HELPEN DOOR EEN APP OP HAAR SMARTPHONE. MAAR GEEF TOE, WIE TEKENT ER ZOALS ZIJ?

MET MIJN PAPA GA IK AF EN TOE NAAR DE CYCLOCROSS. DAT BOEIT MIJ ERG. IK GA DIT THEMA OOK VERWERKEN IN MIJN KUNST.

OP DE ZANDBERG HELPT RUBEN MIJ MET NIEUWE TECHNIEKEN. WE ORGANISEREN SAMEN MIJN WERK.

IK WERKTE SAMEN MET KASK STUDENTEN AAN EEN KUNSTPROJECT. OP HET EINDE KON IK MIJN WERK DELEN MET STUDENTEN UIT TAIWAN. SUPER, NIET?

MAMA MAAKT VAN ONS HUIS EEN DIERENTUIN. WE HEBBEN DRIE HONDEN, VOGELS, KIPPEN EN ZELFS MINI-VARKENTJES.

IK ZOU HEEL GRAAG IETS DOEN MET TATTOOS. VOORLOPIG BEN IK NOG EEN EIGEN STIJL EN TECHNIEK AAN HET ZOEKEN.

THE END

Jurgen woont zelfstandig met begeleiding in Roeselare. Zijn motor is zijn trots.

1
deel

DOSSIER

WONEN IN VERBONDENHEID

“Tussen de uitersten van een voorziening en helemaal zelfstandig wonen, ontwikkelt zich een rijk en gevarieerd palet aan mogelijkheden”, zegt Bert Putman van vzw Oranje. En inderdaad, overal in Vlaanderen ontstaan nieuwe initiatieven. Dikwijls in partnerschap met diverse actoren: mensen met een handicap en hun ouders, wooncoöperaties, welzijnsorganisaties, sociaal wonen,

projectontwikkelaars. “Samenwerking maakt echt het verschil”, klinkt het bij Geert Stroobant van Zorgdorpen vzw. In dit dossier Wonen laten verschillende actoren hun licht schijnen op de mogelijkheden en de ontwikkelingen. Naast samenwerking zijn autonomie, verbondenheid en inclusie terugkerende aandachtspunten.

Woonproject D'Oude Steenweg van Oranje in Brugge, waar ook het Hotel O'mer tijdelijk gehuisvest is.

ORANJE VERKENT NIEUWE WEGEN

SOLIDARITEIT MAAKT VEEL MOGELIJK

foto: Oranje

Oranje vzw ontwikkelt in Noord-West-Vlaanderen en Meetjesland diverse projecten met uiteenlopende partners. “De persoonsvolgende financiering geeft mensen meer ruimte om de organisatie van hun zorg en ondersteuning in handen te nemen. De neveneffecten op het vlak van de woon- en leefkosten zijn voor velen geen evidentie”, zegt directeur Bert Putman.

“Als sociaal ondernemer kan je vandaag de woonfunctie niet los zien van andere elementen: de mobiliteit, het buurtnetwerk, de vermaatschappelijking van de zorg, de ruimtelijke ordening... We moeten anders gaan wonen, met ook aandacht voor levenslang wonen in de mate van het mogelijke.”

“Vroeger was er veelal een koppeling van wonen en ondersteuning: de woonfunctie werd ontwikkeld vanuit de welzijnssector. Nu ontstaan heel wat nieuwe vragen en noden naar sociale huisvesting voor personen met een handicap. Veel mensen met een handicap die niet in een voorziening wonen, hebben recht op ‘sociaal wonen’. Maar sociaal wonen richt zich op het individu, wat maakt dat het duur is en veelal tekortschiet. Het wonen kan een hefboom zijn voor de vermaatschappelijking van de zorg. Als we alle elementen met elkaar

vervlechten, krijgen we het beste resultaat.”

Nieuwe wegen

“Ook al zijn er nog duidelijk knelpunten, toch probeert Oranje met diverse projecten nieuwe wegen te verkennen”, zegt Bert Putman. “We zijn bijvoorbeeld partner in de Toontjeshuizen voor mensen met een handicap. In een Toontjeshuis nemen enkele ouders zelf het initiatief voor een woning voor hun kinderen. De interesse hiervoor groeit. Bij Oranje kwamen onlangs nog vijf ouderparen aankloppen voor een samenwerking. Niet alleen binnen het concept Toontjeshuizen trouwens, maar in veel variaties. Tussen de uitersten van een voorziening en helemaal zelfstandig wonen, ontwikkelt zich een rijk en gevarieerd palet aan mogelijkheden.” “Dat mensen zelf de regie nemen, is goed. Tegelijk moeten we streven

naar duurzame modellen die verder kijken dan het individu. ‘Gedeelde regie’ lijkt me dan ook meer toekomstgericht. Het is goed als diverse partners van bij de start van een project de krachten bundelen. Welzijnsorganisaties kunnen een belangrijke rol opnemen, maar vanuit een ander perspectief dan vroeger. Organisaties kunnen de eindgebruiker helpen in zijn volle kracht te staan. Als partner onder partners, samen met de ou-

Bert Putman

“Tussen de uitersten van een voorziening en helemaal zelfstandig wonen, ontwikkelt zich een rijk en gevarieerd palet aan mogelijkheden.”

ders, vrijwilligers en andere betrokkenen.”

“Solidariteit maakt veel mogelijk. Solidariteit houdt in dat je de beschikbare middelen samen inzet voor meer efficiëntie. Dat geeft ook de mogelijkheid aan een groep mensen om hun droom waar te maken, zelfs als nog niet elk van hen een persoonsvolgend budget heeft.”

“De overheid moet de ruimte laten om de middelen zo efficiënt mogelijk in te zetten. Wij worden als sociaal ondernemers te vaak belemmerd. Denk aan de verschillen in btw-wetgeving voor het bouwen voor personen met een handicap (6%) en het bouwen van gemengde concepten (21%). We missen vaak ook de ruimte om te experimenteren – niet in proefprojecten, maar structureel. Je kan veel concepten bedenken, maar dikwijls botsen ze op regelgeving. Ook in het sociaal wonen zou veel meer mogelijk zijn als bijvoorbeeld de huursubsidie gedeeltelijk losgekoppeld werd van de huisvesting.”

Cocreatie met diverse partners

“In opmars zijn ook initiatieven van cohousing. Dat mensen de grote voorzieningen verlaten, kan goed zijn. Maar we mogen het positieve van samenwonen niet zomaar loslaten. Cohousing is trouwens niet uitsluitend voor een select publiek, maar biedt veel mensen kansen. Op één site kan je bijvoorbeeld een woonomgeving creëren, ingeplant in een sterke buurt met ruimte voor ontmoeting, met een divers aanbod zorg en ondersteuning: voor personen met een handicap, ouderen, mensen met een psychische kwetsbaarheid... Wat kunnen we met elkaar delen? Op het vlak van wonen? Op het vlak van ondersteuning? Hoe kunnen we middelen samenleggen in vernieuwende projecten? Diversiteit kan een oplossing zijn, die zowel het wonen als de zorg haalbaar en betaalbaar maakt.”

“Met Oranje zijn we voortdurend op

Een woning HUREN OF KOPEN

Personen met een handicap kunnen aanspraak maken op financiële steun om een woning te huren.

- Je kan een sociale woning huren. Voor personen met een handicap worden aangepaste woningen of appartementen voorbehouden. Neem voor meer informatie contact op met de sociale huisvestingsmaatschappijen in je buurt.
- Je kan een huursubsidie krijgen. Als je een handicap hebt van 66% of 65-plusser bent, kan je onder

bepaalde voorwaarden een tegemoetkoming in de huur krijgen. Deze huursubsidie is bedoeld voor personen die naar een betere, aangepaste woning verhuizen.

Je kan ook een goedkope of sociale lening krijgen om een woning te kopen of te renoveren. Er zijn verschillende instanties die goedkope leningen aanbieden.

www.vlaanderen.be/een-sociale-of-goedkope-lening-afsluiten

AANPASSING AAN JE WONING NODIG?

Als persoon met een handicap kan je vaak ook financiële steun krijgen om je woning aan te passen aan je noden.

Ben je ouder dan 65, dan maak je aanspraak op de Vlaamse **aanpassingspremie**. De aanpassingspremie dient voor het aanpassen van een woning voor een bejaarde (ouder dan 65 jaar). Het gaat om werken aan de constructie van de woning om die aan te passen aan de bijzondere fysieke behoeften van een inwonende bejaarde ouder dan 65 jaar. Hoofdzakelijk gaat het om aanpassingen om de woning beter toegankelijk te maken.

www.vlaanderen.be/vlaamse-aanpassingspremie

De **overkoepelende renovatiepremie** is een vergoeding voor verbeteringswerken en verbouwingswerken voor wie aan bepaalde voorwaarden voldoet.

www.vlaanderen.be/overkoepelende-renovatiepremie

Het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) komt tussen in de aankoop van bepaalde **hulpmiddelen** (bijvoorbeeld aangepast meubilair) en bij woningaanpassingen voor personen met een handicap.

www.vaph.be/hulpmiddelen

zoek naar nieuwe kansen in cocreatie met partners. Daarom ook zijn we mede-initiatiefnemer in de coöperatie Kwaito (www.kwaito.be). Niet elke ouder van een kind met een handicap is in staat om zelf het initiatief te nemen. Ook voor die mensen moeten we oplossingen vinden. De persoonsvolgende financiering geeft mensen meer ruimte om de organisatie van hun zorg en ondersteuning in handen te nemen. Maar de woon- en leefkosten zijn voor velen geen evidentie. Oranje heeft het versterken

en de autonomie van het individu altijd hoog in het vaandel gedragen. We hebben daar een traditie in. We hebben door de jaren heen een hele weg afgelegd. Nieuwe initiatieven hebben die weg nog voor de boeg. Het is niet evident om als afzonderlijk initiatief een hedendaagse visie te ontwikkelen en de nodige kwaliteitsnormen te behalen. Samenwerken is zeker niet altijd gemakkelijk, maar het geeft de beste garanties op duurzaamheid op alle vlakken.” // www.oranje.be

DE HEIDE & ZORGDORPEN

Geert Stroobant is directeur van De Heide en van Zorgdorpen, een netwerkorganisatie voor personen met een zorgvraag. Ook hij ziet de jongste jaren veel bewegen op het vlak van wonen.

**DOSSIER
WONEN**
IN VERBONDENHEID

“Het gebouw waar iemand woont, mag de doelgroep niet stigmatiseren”, opent Geert Stroobant. “Een woonsite mag daarom geen zorgsite zijn. Met De Heide en Zorgdorpen streven we naar gemengde zorgzones voor personen met een handicap, ouderen en andere kwetsbare mensen. Zo’n geïntegreerde werking biedt meer mogelijkheden. Ook voor mensen die beperkte zorg nodig hebben maar nog geen persoonsvolgend budget, zoeken we een oplossing. Zij betalen een kleine bijdrage voor de woonassistent. Dat is een functie die we afgekeken hebben van de ouderenzorg. Een woonassistent biedt geen zorg, maar organiseert en activeert die wel, bijvoorbeeld door gezinszorg in te zetten. We betrekken altijd de hele context van de persoon met een handicap. Wil iemand zelfstandig gaan wonen, dan begeleiden we die persoon gedurende een tiental weken vrij intensief ter plaatse.” “Een knelpunt blijft het bouwen van betaalbare woningen. We gaan uit van een maximumbedrag aan huur van 400 euro per maand voor een persoon met een handicap. Het is moeilijk om met dergelijke bedragen te bouwen. Veel mensen hebben het niet breed door medicatie en zware verzorging. Zelfs hun leefkost kunnen sommigen niet dragen. Ja, soms moeten we mensen weigeren. Dat doet pijn.”

Autonoom wonen

“Wij zijn afgestapt van het concept van de leefgroepen. We kiezen resoluut voor studio’s, waar elke bewoner zijn eigen voordeur, zijn eigen keukentje en zijn eigen woonruimte

heeft. Zelfs mensen met een vrij zware handicap kunnen op die manier autonoom wonen.”

“Verder splitsen wij het wonen en het werken. Zoals dat bij u en mij ook het geval is: we werken niet op de plaats waar we wonen. We zoeken naar dagbesteding los van de woon-site. Dat geeft een bijkomend probleem: de mobiliteit. We werken met diverse partners samen. Het voordeel is dat dagbesteding meer activeert als ze losstaat van het wonen: mensen ontmoeten andere mensen, komen in een andere omgeving en komen ’s avonds thuis. Of het nu om animatie, arbeid, activering of een combinatie hiervan gaat: het verrijkt hun leefwereld. Altijd in de mate van

het mogelijke, natuurlijk. Maar het lukt voor 80% van onze doelgroep.”

Verbondenheid

“Een aandachtspunt bij elk project is de buurtvervlochtening. We stellen zoveel mogelijk onze eigen infrastructuur ter beschikking van de buurt: de cafetaria, vergaderzalen, het zwembad, volkstuintjes... Het zijn allemaal ontmoetingsplaatsen die op zich niets met zorg te maken hebben. Op die manier zorgen we voor een gezonde verbinding met de buurt.” “Onze sites bieden plaats aan vijf tot maximum dertig bewoners. Dat is overzichtelijk en op mensenmaat. De woonassistent is de verbindende figuur.”

“Het gebeurt geregeld dat mensen naar ons toe komen met de vraag om samen te werken. Bijvoorbeeld ouders van een zoon of dochter met een handicap die een gebouw

Een gezellige dinsdagmiddag in ‘Molenhoeve’ (Merelbeke), waar buurtbewoners en bewoners van de site samen koffie drinken.

foto: Zorgdorpen

ter beschikking hebben. Maar ook projectontwikkelaars of collega-voorzieningen zijn geschikte partners. Samenwerking maakt echt het verschil. Zorgdorpen heeft zelfs een voltijdse medewerker in dienst om nieuwe sites te ontwikkelen. Zelf focussen we niet zozeer op de VAPH-zorg; we zijn veeleer complementair door het aanbieden van gezinszorg, een gebouw, een woonassistent.”

“Verbinding staat centraal bij ons. Met verschillende doelgroepen op één site. Vandaar ook de naam Zorgdorpen. Iedereen kan er terecht. Wij denken niet in kokers of silo's. Iedereen kan een rol spelen bij ons.”

“Het realiseren van nieuwe projecten gaat vaak met vallen en opstaan. Sommige zijn op twee jaar rond, andere duren vijf jaar. De specifieke context, de regelgeving, de erkenningen... het heeft allemaal een grote impact. Vandaag hebben we toch al een zevental sites in werking. In Deinze, Ronse en Aalst zijn nieuwe sites in ontwikkeling. We blijven investeren in verbondenheid.” //

www.zorgdorpen.be

www.deheidevzw.be

Wordt vervolgd...

In Sterk-december volgt een 2de luik van dit dossier over wonen, met onder meer artikelen en reportages over Maud&Co, Toontjeshuizen en Zewopa. Ook zullen we ingaan op de nieuwe publicatie van de Koning Boudewijnstichting over de juridische en financiële aspecten bij het 'ontwerpen, ontwikkelen en beheren van een inclusieve woning'. //

SOCIAAL WONENDAG OP 13 OKTOBER

Sociaal wonen bestaat dit jaar 100 jaar. Dat wordt gevierd op zondag 13 oktober met de Sociaal Wonendag. 50 innovatieve projecten en erfgoedpareltjes openen die dag hun deuren. Op heel wat locaties zijn er activiteiten.

Ook 5 interessante projecten voor mensen met een handicap stellen zich voor op de Sociaal Wonendag.

- Woonproject Gagelstraat in Herentals (De Woonbrug). Een mooie samenwerking tussen wonen en welzijn. Het project omvat 46 appartementen, waarvan 12 voor bewoners met een fysieke handicap. In samenwerking met Zewopa vzw.
- Project Gendarmerie in Lier (Lierse Maatschappij voor Huisvesting). Een sociaal woonproject met 10 studio's voor mensen met een verstandelijke beperking. Met aansluitend ook 6 woningen en 10 appartementen voor sociale huurders. In samenwerking met De Lier vzw.

- Guido Gezellelaan in Menen (!Mpuls). Hier komen 14 woningen voor senioren en personen met een beperking. Project in opbouw met aandacht voor sociale cohesie. In samenwerking met Groep Ubuntu en Ado Icarus.
- Akkerlaan in Willebroek (Volkshuisvesting Willebroek, KLEMO, Pegode). Een indrukwekkend project in aanbouw met 500 woningen en een grote openbare groene ruimte. Een mix van woningtypes.
- Project Ten Anker in Waregem (Helpt Elkander). Voor dit project slaan Helpt Elkander en vzw Ten Anker de handen in elkaar. Er worden 3 woningen gebouwd met elk 12 kamers voor de bewoners en 1 kamer voor de begeleiding. //

Alle informatie op
www.sociaalwonendag.be

In het voorjaar werd het project De Binnenwereld in Adegem feestelijk voorgesteld aan de hele buurt.

WOONCOÖPERATIE BIEDT

NIEUWE MOGELIJKHEDEN

OOK MENSEN MET KLEIN STARTKAPITAAL KUNNEN KWALITEITSVOL WONEN

Wooncoop is de eerste Vlaamse wooncoöperatie. Iedereen kan in een coöperatief woonproject stappen, ook personen met een handicap. Jeroen Gaeremynck van Wooncoop geeft tekst en uitleg.

“In andere landen bestaan wooncoöperaties al langer, bij ons is de formule vrij nieuw. In onze filosofie is wonen een basisrecht. De huidige manier van bouwen en wonen brengt ongelijkheid teweeg. Alles hangt immers af van je mogelijkheden en van de markt. Een wooncoöperatie brengt kwaliteitsvol wonen binnen ieders bereik.”

“Iedereen kan met ons in zee: jong en oud, gezinnen en alleenstaanden, mensen met of zonder handicap. Met De Binnenwereld hebben we een eerste project specifiek voor personen met een handicap. We kunnen de deelnemers levenslang kwaliteitsvol wonen aanbieden met de flexibiliteit en de betaalbaarheid van een huurwoning. Ook wie in het begin weinig middelen heeft, kunnen we toch de woonzekerheid van een eigenaar aanbieden.”

“De essentie van een coöperatie is dat je met vele mensen samen kleine stukjes kapitaal samenbrengt. Die kapitaalbreng gebeurt zowel door de mensen die er gaan wonen als door ethische beleggers, burens, familie of sympathisanten. Wie er woont, betaalt een huurprijs. Die huurprijs dekt de gebruikerskost, maar voorziet ook in persoonlijke kapitaalopbouw.

Daarom kan je zelfs met een klein startkapitaal beginnen, want de rest van je kapitaal bouw je geleidelijk op via een bijdrage in je huurprijs.”

“De belangstelling voor wooncoöperaties neemt toe. Het project De Binnenwereld is tegen december rond. We mikken op zes of zeven bewoners, van wie er nu al enkelen hebben toegezegd.”

“Voor de ondersteuning is er de aanwezigheid van een wooncoach van De Vierklaver vzw. Voor de andere hulp of dagbesteding zijn de bewoners vrij om een zorgpartner te kiezen, helemaal in de geest van de persoonsvolgende financiering. Ook de ouders van de bewoners engageren zich. Zij liggen mee aan de basis van het project. De ouders zien ons vooral als een dienstverlener die dingen mogelijk maakt.”

“Het budget voor zorg is in deze formule duidelijk gescheiden van dat voor wonen. De Vierklaver vzw biedt zorgondersteuning, maar bouwt geen patrimonium uit. Wooncoop daarentegen biedt een gebouw aan, maar geen zorg. Een perfect huwelijk dus. Wooncoop staat klaar voor samenwerking met andere zorgpartners om elders een gelijkaardig woonproject te realiseren.” //

www.wooncoop.be

www.de-vierklaver.be

DOSSIER WONEN IN VERBONDENHEID

“Voor Jarno opent zich een mooie toekomst”

Martine Van Hecke is mama van Jarno, één van de toekomstige bewoners van De Binnenwereld

“In 2013 ben ik ernstig ziek geweest. Dan ga je jezelf vragen stellen: wat als... Toen zijn we naar oplossingen beginnen te zoeken voor Jarno. Tijdens mijn ziekte verbleef hij enkele keren in een voorziening, maar dat beviel hem niet. In onze zoektocht botsten we op Wooncoop. Toen ik van het project De Binnenwereld in Adegem hoorde, was ik meteen gewonnen. We wonen immers vlakbij in Maldegem.”

“Jarno staat op de wachtlijst voor een budget. Maar ik wou zekerheid. Met zijn spaargeld kunnen we het startkapitaal inbrengen. Als er later punten vrijkomen, kan Jarno er zorg en ondersteuning mee kopen. Voorlopig nemen wij nog veel vrijwilligerswerk op ons, samen met anderen. Maar dankzij De Vierklaver en Wooncoop hoef ik me minder zorgen te maken.”

“Jarno kijkt er erg naar uit om zelfstandig te wonen. Hij is 30 jaar en heeft het Prader-Willi Syndroom, waardoor hij op alle domeinen achterstand heeft. Toch is hij er klaar voor om alleen te gaan wonen. We vormen thuis een nieuw samengesteld gezin met zeven kinderen. Vier ervan hebben hun weg al gevonden. Ook voor Jarno opent zich nu een mooie toekomst.” //

VEEL GESTELDE VRAGEN

**Kan ik als budgethouder een
familielid rechtstreeks als assistent
of begeleider tewerkstellen met
mijn budget?**

ja.

Als houder van een persoonlijke-assistentiebudget of persoonsvolgend budget kan je met je budget een familielid rechtstreeks tewerkstellen als persoonlijk assistent of individueel begeleider.

Als houder van een persoonlijke-assistentiebudget of persoonsvolgend budget kan je een familielid rechtstreeks tewerkstellen als persoonlijk assistent (PAB) of individueel begeleider (PVB).

Wanneer je als budgethouder een familielid tot de tweede graad in dienst neemt, dan doe je dat met een takenovereenkomst.

Let op: je kan geen overeenkomst sluiten met een minderjarige die bloed- of aanverwant is tot de tweede graad of die deel uitmaakt van je gezin.

Waarom een takenovereenkomst en geen arbeidsovereenkomst?

Bij een arbeidsovereenkomst gaat men uit van een gezagsrelatie tussen de werkgever en de werknemer, en bij familie kan er geen sprake zijn

van een gezagsrelatie. Daarom kan er geen arbeidsovereenkomst gesloten worden, maar wel een takenovereenkomst.

illustratie: Shutterstock

WIST JE DAT?

- Ook de persoonlijk assistent of individueel begeleider betaalt belastingen. Hij of zij bouwt ook een pensioen op, net zoals bij een arbeidsovereenkomst.
- Je hebt in alle gevallen een schriftelijk contract nodig. Dat geeft zowel jou als de persoon met wie je een overeenkomst sluit duidelijkheid en zekerheid over de gemaakte afspraken.

Aan welke voorwaarden moet je voldoen?

Ook bij tewerkstelling met een takenovereenkomst moet je de verplichte RSZ-bijdrage betalen.

Je moet ook voldoen aan je fiscale en sociaalrechtelijke verplichtingen als werkgever. Die omvatten onder meer bepalingen over het minimumloon en de verplaatsingen. Je volgt hiervoor de bepalingen van paritair comité 319.01.

Om aan alle verplichtingen als werkgever te voldoen, doen veel budgethouders een beroep op een sociaal secretariaat.

EEN KIJKE ACHTER DE SCHERMEN VAN HET VAPH

HET TEAM MINDERJARIGEN IS ER VOOR JOU

Het team Minderjarigen van het VAPH heeft veel werk op de plank. Dit najaar wordt immers alles in gereedheid gebracht voor de invoering van de persoonsvolgende financiering (PVF) voor minderjarigen vanaf 2020. Wij gingen even poolshoogte nemen.

“We spreken wel van het ‘team Minderjarigen’, maar eigenlijk vormen we geen aparte afdeling”, verduidelijkt Sven Pans. Hij is beleidsmedewerker en projectleider ‘PVF-minderjarigen’. “Elke afdeling van het VAPH telt één of meer experten die zich specifiek over de situatie van minderjarige personen met een handicap buigen. Maandelijks komen we met die deskundigen samen in het team Minderjarigen. We bestrijken dus in feite alle afdelingen.”

“Het is nodig om vanuit het perspectief van minderjarigen over alle afdelingen heen de koppen bij elkaar te steken. De veranderingen voor minderjarigen volgen elkaar in snel tempo op. Het is de opdracht van alle VAPH-medewerkers om zoveel mogelijk duidelijkheid te scheppen voor de mensen. Net omdat er zoveel beweegt, is ons team recent versterkt met enkele nieuwe collega’s.”

Vinger aan de pols

Eén van die nieuwe krachten is Anne Buelens. Zij werkt als beleidsondersteuner minderjarigen bij het team Beleid van het VAPH. “Onze projecten zijn vaak intersectoraal. Zo werken

we vandaag onder andere aan meer samenwerking tussen onze diensten, de inclusieve kinderopvang en het onderwijs voor jonge kinderen. We willen de overgangen voor elk kind zo soepel mogelijk organiseren. Hier voor werken we nauw samen met Kind en Gezin en met het Onderwijs. Die samenwerking is erg intensief. We hebben allemaal hetzelfde doel voor ogen.”

Ook Sharon Kampil werkt sinds kort als beleidsondersteuner minderjarigen. “Achter de schermen is er veel samenwerking, zowel intern als met externe partners. Maar we zijn er in de eerste plaats voor de kinderen en jongeren met een handicap en hun ouders. Zij zijn onze ‘klanten’. En voor die mensen maakt het niet uit wie precies wat doet, zolang ze maar een helder antwoord krijgen op hun vragen. Mensen wegwijs maken, zodat ze het zelf niet allemaal moeten uitzoeken: dat is een prioriteit.” Collega-beleidsondersteuner Elien De Prins is het daar volmondig mee eens. Zij werkt op de afdeling Dienstverlening Budgethouders. “Wij krijgen veel vragen over besteding en alles wat daarmee samenhangt.

We proberen zo klantgericht mogelijk te werken. We zitten heus niet in een ivoren toren. Een vinger aan de pols houden over wat er leeft bij de mensen, is erg belangrijk.”

Samenwerking

“We vinden het belangrijk om in dialoog te gaan met alle betrokkenen”, zegt Sven Pans. “We betrekken de VAPH-deskundigen, maar ook gebruikersorganisaties, bijstandsondersteuningsorganisaties, collega’s uit Jongerenwelzijn, Kind en Gezin, Onderwijs, de werkgeverskoepels, experten... Die brede betrokkenheid garandeert een groot draagvlak. Tegelijk houden we de projectgroepen beperkt genoeg voor de nodige slagkracht.”

“Dikwijls krijgen we ook waardevolle input van de provinciale kantoren of de collega’s van de intersectorale toegangspoort”, zegt Sharon. “Die collega’s staan nog dicht bij de mensen. Achter de schermen stroomt die informatie goed door.”

Persoonsvolgende financiering

Eén van de actuele werven is de PVF voor minderjarigen. Eind 2016 al ging hierover een taskforce van start. “De PVF voor minderjarigen is een complex verhaal”, weet Sven. “Een kind is immers nog volop in ontwikkeling. Bovendien maakt een kind ook gebruik van kinderopvang of gaat het naar school, zodat een goede afstemming noodzakelijk is. Er is ondertussen veel voorbereidend werk gebeurd. Ook op het vlak van een

We zitten heus niet in een ivoren toren. Een vinger aan de pols houden over wat er leeft bij de mensen, is erg belangrijk.

Het is belangrijk om in dialoog te gaan met alle betrokkenen.

↑ Het team Minderjarigen

goede continuïteit van minderjarigheid naar volwassenheid. We nemen zoveel mogelijk drempels weg.”

“Vroeger moest iemand met een handicap die meerderjarig werd, terug aanschuiven in de rij”, zegt Sharon. “Dat is verleden tijd. We zitten nog in een overgangsfase, maar uiteindelijk moet alles automatisch verlopen. Die verandering is alvast een stap vooruit voor veel ouders. Zij weten nu dat er een oplossing is voor hun kind als het 18 jaar wordt. Wie vragen heeft daarover, kan trouwens altijd terecht op het adres zorgcontinuïteit@vaph.be.”

“Nog voor de verkiezingen is er voor de invoering van de PVF een regelgevend kader met een timing afgesproken”, vertelt Sven. “Er bestaat een

grote consensus hierover. Dat kader wordt dit najaar verder uitgewerkt, zodat we daarna stapsgewijs de PVF voor minderjarigen kunnen invoeren. Dat zal geleidelijk gebeuren en niet op één moment, zoals bij de meerderjarigen het geval was. Er is een groot draagvlak voor de PVF voor minderjarigen, ook bij de gebruikers. Maar ze moet goed voorbereid en stapsgewijs ingevoerd worden. Dat is precies wat we gaan doen.”

“We zorgen ervoor dat iedereen mee is”, beaamt Elien. “Dat is geen gemakkelijke opdracht. De complexiteit blijft groot.”

Krachtenbundeling

Tijdens de vorige legislatuur is er fors geïnvesteerd in de sector per-

sonen met een handicap. Ook het aantal persoonlijke-assistentiebudgetten (PAB) en het aanbod rechtstreeks toegankelijke hulp (RTH) voor minderjarigen is fel uitgebreid. De capaciteit gespecialiseerde ondersteuning voor jongeren met extreme gedrags- en emotionele problemen (GES+), is zelfs verdubbeld.

Nieuw is verder het Agentschap Op-groeien. Dat brengt sinds kort Jongerenwelzijn en Kind en Gezin samen.

“Die krachtenbundeling moet nog meer continuïteit en samenwerking opleveren”, zegt Sven Pans. “Vanuit het VAPH-team Minderjarigen blijven we hier zeker aan meewerken.” //

DE REIZENDE CAFÉPLOEG

“HOPELIJK ZIJN WE OVER VIJF JAAR OVERBODIG”

foto: Reizende Caféploeg

De Reizende Caféploeg van VFG wordt stilaan een begrip. Personen met een handicap en mensen met een chronische ziekte brengen er participatie in de praktijk. Verrassend, enthousiast en altijd open voor dialoog.

“Personen met een handicap zijn te weinig zichtbaar in de maatschappij”, zegt stafmedewerker Greet Vandewynckele van VFG – Vereniging personen met een handicap. “Veel mensen hebben daarom een gebrek aan kennis, waardoor ze zich onzeker voelen bij iemand met een handicap. Wie een handicap heeft, wil bovendien niet ‘apart’ benaderd worden. Dat is de essentie van inclusie. Daarom blijven we sensibiliseren, op verschillende manieren. Soms lijkt ‘hypercorrectie’ nog het enige middel. Zoals een caféploeg met alleen mensen met een handicap. We overdrijven een beetje, om uiteindelijk tot een evenwichtige situatie te komen. Hopelijk zijn we over vijf jaar overbodig en kom je mensen met een handicap overal in de samenleving tegen.”

Ongemakkelijk

“Als Reizende Caféploeg springen we meteen in het oog. De meeste mensen reageren positief. Ons eerste grote evenement was het Festival van de Gelijkheid in september 2016. De kelners achter de toog en in het festivalcafé waren allemaal mensen met een handicap. We werkten in shiften, met in totaal een dertigtal mensen. Dat was zo’n meevaller, dat we er nu elk jaar gevraagd worden.”

“Sommige mensen voelen zich eerst wat ongemakkelijk als ze bediend worden door een dove of een blinde kelner of door iemand met het syndroom van Down. Maar het ijs is snel gebroken. Ook omdat er soms grappige situaties ontstaan. Bij een dove kelner kan je bijvoorbeeld alleen in Vlaamse Gebarentaal (VGT) je bestelling doen. Op de menukaart staat elk item in VGT, in braille, in

grote letters en in pictogrammen. En er is een tolk VGT aanwezig.”
“Communiceren, sensibiliseren en aanwezig zijn in heel de samenleving. Dat is wat we willen. De Reizende Caféploeg staat of valt met het engagement van de vrijwilligers. We kiezen de evenementen met zorg. We doen geen trouwfeesten of pensenkermissen. Diversiteit en dialoog moeten centraal staan. Zoals op de Grote Schrijfdag van Creatief Schrijven vzw of op het Feest in den Hof in Oostende. Tegelijk willen we met de Reizende Caféploeg de pers en de media prikkelen. Die blijven belangrijk voor de beeldvorming. We hebben nog een hele weg te gaan.” //

MEER INFO

Meer weten over de Reizende Caféploeg?

Wil je deel uitmaken van de Reizende Caféploeg? Of wil je de Reizende Caféploeg op jouw event? Je vindt alle informatie, contactgegevens én een voorstellingsfilmpje op www.vfg.be onder Vrije Tijd > Reizende Caféploeg.

“Iedereen is gelijk”

Pascal Colasse (50) werkt als bediende in een elektrozaak in Heule bij Kortrijk. Pascal is doof, maar dat weerhoudt hem niet om zijn plaats in de samenleving in te nemen.

“Ook wie een beperking heeft, kan zijn mannetje staan”, zegt Pascal. “De Reizende Caféploeg is een hecht team met diverse mensen die goed kunnen samenwerken. Iedereen is gelijk. Communiceren is geen probleem met een tolk in de buurt. Als mensen een drankje willen bestellen, vraag ik vriendelijk of ze Vlaamse Gebarentaal willen gebruiken. De mensen reageren onwennig maar enthousiast. Zo ontstaat er connectie. Ik wil graag dat mensen een

dove persoon durven aan te spreken. De Vlaamse Gebarentaal is trouwens een hele leuke taal om aan te leren. Ik geef zelf al 20 jaar les in Vlaamse Gebarentaal aan horende mensen. Ik kan het iedereen aanraden!”
“Taal is een fantastisch concept. Dankzij taal kunnen mensen zich uitdrukken. Of die taal uit woorden of uit gebaren bestaat, maakt op zich niet veel uit. Als mensen maar communiceren met elkaar.” //

“Ze vindt het geweldig!”

Kathy Vervoort uit Duffel is 23 jaar en net afgestudeerd. Kathy heeft het syndroom van Down en wil wereldberoemd worden. Ze timmert aan de weg met vrijwilligerswerk in de ouderenzorg en begeleidt werk in een dierenasiel in Mechelen. Ze leeft zich uit in Sjarabang vzw en in de Reizende Caféploeg.

Linda Vinck is mama en voor de gelegenheid woordvoerder van Kathy. “Kathy leerde de Reizende Caféploeg kennen via VFG. Omdat ze al ervaring heeft in een cafetaria, voelde ze zich meteen aangesproken. En ze vindt het geweldig! De mensen reageren heel goed. Er is ook altijd de nodige uitleg en omkadering.”
“Door haar engagement blijft Kathy alerter. Ze

krijgt volop de kans om haar capaciteiten te oefenen. We staan helemaal achter de filosofie van inclusie. Kathy kan iets. Ze is gedienschtig en ze doet het dolgraag! Op een receptie in Gent heeft ze voortdurend cava geschonken. Achteraf lust ze dan ook wel een glaasje. Het is zo fijn als mama om je dochter te zien groeien. Ze krijgt veel complimentjes. En volkomen terecht!” //

“We krijgen respect”

Filip Meersschant (43) woont in Gent. Ook hij staat pal achter het initiatief van de Reizende Caféploeg.

“V or ik blind werd, heb ik nog in de horeca gewerkt”, vertelt Filip. “Ondertussen ben ik al zes keer met de Reizende Caféploeg op pad gegaan. Ik begeef me tussen de tafels en de mensen zonder stok, zodat ik mijn handen vrij heb om te bedienen en af te ruimen. Vaak beginnen mensen een gesprekje, waar ik graag op inga. Maar als het druk is, moet er gewerkt worden natuurlijk.”
“Als ik aan een tafeltje kom, stel ik me eerst voor en dan

zeg ik erbij dat ik blind ben. Ik voel me geen attractie en ook geen goedkope werkkraft. Wij werken als vrijwilliger om mensen te sensibiliseren. Bovendien is de sfeer in de Reizende Caféploeg opperbest. Pascal die doof is, is ondertussen een goede vriend. We praten met elkaar via een tolk. Maar er zijn ook collega’s met een verstandelijke handicap. Iedereen komt goed overeen. En we krijgen respect van de mensen.” //

Kathy Vervoort

foto: Reizende Caféploeg

CONGRES GEEFT PERSPECTIEF

Congres persoonsvolgende financiering

Het congres 'Evaluatie van de persoonsvolgende financiering: tussentijdse resultaten' op 4 juli in Gent kon op heel wat belangstelling rekenen. De zaal in het ICC zat afgeladen vol. De hele dag door kwamen verschillende aspecten van de persoonsvolgende financiering aan bod. Wij legden alvast ons oor even te luisteren bij twee deelnemers.

Mary Konings werkt als maatschappelijk assistent in Klim vzw. "Mijn verwachtingen voor dit congres waren hooggespannen", vertelt ze. "Ik was aangenaam verrast om te zien waar het VAPH staat in de reflectie over de persoonsvolgende financiering en de aanpassingen die zich opdringen. Ik was bijvoorbeeld blij om te horen dat er op de website een tool komt voor het maken van een ondersteuningsplan*. Hoe meer we mensen stimuleren om dat zelf te doen, hoe beter. In Klim vzw worden we elke dag geconfronteerd met de gevolgen van de persoonsvolgende financiering. En dat is niet altijd gemakkelijk. Soms zijn er open plaatsen waarvoor we niet meteen geschikte kandidaten vinden. Niet omdat die er niet zijn, maar omdat er nog onvoldoende

mensen een budget hebben. Allicht is dat een overgangsfenomeen, maar daarom niet minder ingrijpend."

Grote impact

Ook Katleen Hermans kwam met duidelijke verwachtingen naar het congres. "Ik was benieuwd naar hoe het VAPH zelf de overgang naar de persoonsvolgende financiering evalueert. Positief is dat het VAPH zich niet verschuilt. Ik vind die openheid verrassend sterk."

"Ik heb zelf een beperking en ik wil zoveel mogelijk informatie. Het blijft een ingewikkeld kluitje. Hoe meer inzicht ik verwerf, hoe meer begrip ik krijg voor de complexiteit van de veranderingen. Mensen die minder goed geïnformeerd zijn, reageren vaak minder genuanceerd. De waarheid is zelden zwart-wit, heb ik ervaren. Al blijf ik kritisch hoor."

"Ik ben zelf actief in enkele verenigingen, waaronder een gebruikersraad zelfstandig wonen en de Vereniging voor Personen met een Handicap (VFG). Ik merk hoe de persoonsvolgende financiering een grote impact heeft op zoveel dingen. Wat ik op dit congres geleerd heb, is dat het VAPH de meeste knelpunten kent en erkent en er iets aan doet. Dat geeft perspectief, al wil ik geen te hoge verwachtingen koesteren. Uiteindelijk staat of valt alles met de budgetten die de Vlaamse overheid wil vrijmaken. De wil moet er zijn bij politici en beleidsorganen om ervoor te gaan. De theorie klinkt helaas dikwijls mooier dan de praktijk."

Katleen Hermans

Hoe meer inzicht ik verwerf, hoe meer begrip ik krijg voor de complexiteit van de veranderingen.

"Het VAPH en de voorzieningen moeten goed blijven luisteren naar de gebruikers. Al moet ik ook vaststellen dat maar weinig gebruikers naar het congres gekomen zijn. Jammer is dat. Mensen vragen betrokkenheid, maar dat vergt ook een engagement van hun kant. Participatie is belangrijk, maar kan niet zonder de wil om actief te participeren. Daarom vond ik het belangrijk om er bij te zijn vandaag", zegt Katleen Hermans. //

* Je vindt deze tool op www.mijnondersteuningsplan.be.

Ik was aangenaam verrast.

Mary Konings

MEER INFO

Op de website van het VAPH vindt je een overzicht van alle presentaties van het congres op www.vaph.be/congres-evaluatie-pvf.

KORT

foto: Inter

TOEGANKELIJKHEID: IEDEREEN WINT

Het expertisecentrum Inter streeft naar een toegankelijke en inclusieve samenleving, waarin iedereen volwaardig kan deelnemen aan alle facetten van het leven. Inter integreert en promoot daarbij de principes van 'universal design': een voorwerp of een omgeving moet slim en flexibel ontworpen worden, zodat zoveel mogelijk mensen er gebruik van kunnen maken, ook mensen met een handicap. Zo valt de stigmatisering weg.

Afgelopen voorjaar schreef Inter een wedstrijd uit onder het motto 'Toegankelijkheid: iedereen wint'. Ontwerpers werden uitgedaagd om de samenleving toegankelijker te maken. Er waren diverse categorieën: dienstverlening, verplaatsingen, publieke omgeving en vrije tijd. Deze concepten vielen in de prijzen: affiches met een QR-code, een klantvriendelijke chat, een smart poster, een project voor deelrolstoelen, changing places en laad-me-met-rust-punten. //

Nieuwsgierig? Je vindt alle bekroonde projecten op www.inter.vlaanderen/oorkonde-voor-beste-oplossing.

Vinger aan de pols: proefproject Meldpunt

Regelmatig hoor je al eens een verhaal of gerucht rond de VAPH-materie. Dat kan gaan over de persoonsvolgende financiering, hulpmiddelen, rechtstreeks toegankelijke hulp...

Hebben die geruchten grond of niet? Het VAPH wil in elk geval de vinger aan de pols houden. Daarom start het VAPH vanaf september tot eind februari 2020 een meldpunt: www.vaph.be/meldpunt. Daar vind je een meldingsformulier waar mensen met een handicap, professionals, familie of andere actoren hun verhaal kwijt kunnen.

Het gaat om een proefproject. Het VAPH wil nagaan of dit een nuttige werkwijze is die bruikbare informatie oplevert en die helpt om bijvoorbeeld regelgeving of beleid aan te passen. Daarom krijgt een melder geen individuele feedback. //

Wil je graag een reactie omdat je met een vraag of een klacht zit, dan kan je zoals altijd terecht bij www.vaph.be/contacteer-ons. Daar vind je het vraag-en klachtenformulier en het meldingsformulier van het meldpunt.

Een betere ondersteuning van brussen

Een kind met een handicap in een gezin heeft belangrijke gevolgen voor het leven van de naaste familie. Voor de ouders uiteraard, maar zeker ook voor broers en zussen. Een handicap heeft een invloed op de band tussen brussen (broers en zussen), op de identiteitsontwikkeling en het dagelijkse leven van elk. Te vaak blijft deze realiteit verborgen en is er te weinig steun voor broers en zussen.

Om dit thema op de agenda te plaatsen en initiatieven te stimuleren, ondersteunde de Koning Boudewijnstichting 21 projecten. Die projecten werden verenigd in een lerend netwerk. Het traject mondt uit in een slotseminarie op 10 december. //

Iedereen is welkom om inspiratie op te doen. Het seminarie vindt plaats in La Tricoterie in Brussel. Deelnemen is gratis, maar inschrijven is verplicht. Alle informatie op: www.kbs-frb.be/onder-activiteiten-evenementen.

Gent, 4 juli,
Congres persoonsvolgende
financiering

VAPH

VLAAMS AGENTSCHAP VOOR
PERSONEN MET EEN HANDICAP

KRIJG JE GRAAG
NOG MEER VAPH-NIEUWS?
ABONNEER JE OP DE
DIGITALE VAPH-NIEUWSBRIEF

www.vaph.be/nieuwsbrief

Het VAPH zorgt voor personen met een handicap

Ben je van plan een hulpmiddel aan te kopen?

Het VAPH zorgt voor een tegemoetkoming voor hulpmiddelen zoals de aanpassing van je woning, de aankoop van een brailleleesregel of het inschakelen van een tolk voor doven en slechthorenden.

Je kunt ook een beroep doen op **rechtstreeks toegankelijke hulp voor lichte of tijdelijke ondersteuning**. Dan kun je jouw ondersteuning samenstellen uit een pakket van begeleiding, dagopvang en/of verblijf. Die hulp is zonder aanvraagprocedure toegankelijk: je kunt gewoon contact opnemen met de dienstverlener van rechtstreeks toegankelijke hulp.

Heb je nood aan meer zorg en ondersteuning?

Dan kun je als meerderjarige bij het VAPH een persoonsvolgend budget aanvragen. Dat budget biedt de mogelijkheid om zorg in te kopen bij je eigen netwerk, bij een dienst thuiszorg, bij poetsdiensten, professionele zorgverleners of bij een zorgaanbieder die vergund is door het VAPH.

Voor **kinderen en jongeren** zijn er verschillende mogelijkheden: een persoonlijke-assistentiebudget of opvang en begeleiding, zowel bij jou thuis als bij een VAPH-zorgaanbieder.

Het VAPH zet in op autonomie en levenskwaliteit van personen met een handicap.

Een vraag aan het VAPH?

Heb je een vraag over jouw dossier of een aanvraag voor een persoonsvolgend budget of hulpmiddelen? Of wil je meer info over het systeem van de persoonsvolgende financiering?

Bel de nieuwe VAPH-lijn via het nummer **02 249 30 00**.

Voor meer informatie over de aanvragen voor minderjarigen:
wvg.vlaanderen.be/jongerenwelzijn of via het nummer **0800 900 33**.

Meer informatie?

- Surf naar www.vaph.be
- T **02 249 30 00**
- www.vaph.be/contacteer-ons